

ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
ТП "ДЪРЖАВНО ЛОВНО СТОПАНСТВО - ИЗВОРА" ГР.ДЕВИН

☒ 4800 гр.Девин, ул. "Освобождение" № 18, ☎ тел./факс 03041/23-93, ЕИК 2016195800278
✉ email: dlsizvora@ucdp-smolian.com; www.ucdp-smolian.com

ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ
ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП "ДЛС ИЗВОРА"

София, 2021 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	3
РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА	4
ВЪВЕДЕНИЕ.....	5
НЕОБХОДИМОСТ ОТ ОЦЕНКАТА, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ	5
ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ	6
РЕЗУЛТАТИ.....	8
ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА.....	8
МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ И РОЛЯ НА ДЛС	8
ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДЛС И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА.....	9
ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ.....	10
КУЛТУРНИ ОСОБЕНОСТИ НА ЗАСЕГНАТИТЕ/ ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ЛИЦА И ГРУПИ, КОИТО ДА СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ПРИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С ТЯХ.....	11
ПРАВА НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ (ЗАКОНОВИ И ТРАДИЦИОННИ) И ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ ВЪВ ВРЪЗКА С ДЕЙНОСТТА НА ДЛС.....	11
ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ	12
Достъп до гората и горските ресурси.....	12
Зачитане на другите форми на собственост	12
Добив на дървесина. Осигуряване на нуждите на местното население с дърва за огрев	13
Възпроизводство на горите.....	15
Достъп и ползване на недървесни горски ресурси.....	15
Опазване на горите	17
Превенция и борба с горските пожари.....	18
Развитие на специфични форми на туризъм, свързани с гората и дейността на ДЛС.....	18
Опазване на водите.....	19
Осигуряване на поминък.....	20
ИЗВОДИ НА ОСВ И МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИ ЕФЕКТИ ОТ ДЕЙНОСТТА.....	21
Информирана на и провеждане на консултации със засегнатите/ заинтересованите страни.....	21
Средства и начини за комуникация съобразени с културните особености на засегнатите/ заинтересованите страни	27
Механизъм за разрешаване на спорове.....	28
ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРИНОС НА ОРГАНИЗАЦИЯТА КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ	29
АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА.....	30
Актуализиране на списъка на заинтересованите/ засегнатите страни.....	30
Актуализация на социалната оценка.....	30
ПРИЛОЖЕНИЕ 1.....	30
ПРИЛОЖЕНИЕ 2.....	31
ПРИЛОЖЕНИЕ 3.....	32

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГВКС	Гори с висока консервационна стойност
ДГЛ	Държавно ловно стопанство
ДГТ	Държавни горски територии
ДЛС	Държавно ловно стопанство
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗГ	Закон за горите
ИАГ	Изпълнителна агенция по горите
ЛРД	Ловнорибарско дружество
МВР	Министерство на вътрешните работи
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НПО	Неправителствена организация
НСИ	Национален статистически институт
ОСВ	Оценка за социалното въздействие
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
РДГ	Регионална дирекция по горите
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
ТП	Териториално поделение
ЮЦДП	Южноцентрално държавно предприятие
г.	година
д.	души
кв. км.	квадратни километра
м	метра
м³	кубически метра
н. в.	надморска височина
тел.	телефон
ха	хектара

РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА

Заинтересована страна	Всяко лице или група лица, които проявяват интерес, или за които се знае, че имат интерес от дейността на ТП „ДЛС Извора“ или към управляваната от него територия. Интересът им може да бъде повлиян положително или отрицателно.
Засегната страна	Всяко лице или група лица, които са повлияни или потенциално биха били повлияни от дейността на ТП „ДЛС Извора“ (напр. местни общности, работници, собственици на съседни имоти, местни предприемачи, организации оторизирани да представляват засегнатите страни и др.).
Дълбочинно интервю	Метод за събиране на информация, при който даден проблем се изследва обстойно, в дълбочина. Търсят се мнение, отношение, оценки. Провежда се с един човек, т. нар. респондент.
Групова дискусия	Метод за събиране на информация, при който се разговаря с няколко респондента едновременно. Търси се мнение, отношение, оценки. Дава повече информация от интервюто, тъй като могат да бъдат изразени различни гледни точки по даден проблем.
Анализ на вторична информация	Метод за събиране на информация, при който се прави преглед на вече налични източници. Такива могат да бъдат доклади, документи, анализи и др.

ВЪВЕДЕНИЕ

НЕОБХОДИМОСТ ОТ ОЦЕНКАТА, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

През 2020 г. ТП „ДЛС Извора“ започна процес по привеждане на управлението на държавните горски територии (ДГТ) в съответствие с международно признатите *Принципи и критерии* на [REDACTED]. Като част от процеса се изготвя проучване на Горите с висока консервационна стойност (ГВКС) на територията, в процес на въвеждане в управлението са редица процедури и практики допълващи изискванията на националното законодателство и подкрепящи стремежа за постигане на екологично уместно, социално полезно и икономически жизнеспособното управление на горите.

10-те принципа за горска сертификация на [REDACTED]:

Прилагане на законодателството - спазва се националното законодателство, както и международните договори, конвенции и споразумения, които страната е подписала.

Права на работниците и условия на труд – поддържа се и/ или се подобрява социалното и икономическото благосъстояние на работниците.

Права на коренното население (неприложим за България).

Обществени отношения – осигуряване на принос за поддържането и насърчаването на социалното и икономическо благополучие на местните общности.

Ползи от гората – постигане на осигуряват ефективното управление на целия спектър от продукти и услуги от горите, с което се поддържа и подобрява дългосрочната икономическа стабилност и широк кръг от екологични и социални ползи.

Екологични стойности и въздействия – осигурено е поддържане, опазване и/или възстановяване на екосистемните услуги и екологичните стойности и не се допускат отрицателни екологични въздействия.

Управленско планиране – налице са и се прилагат Планиращи документи, служещи за насочване работата на персонала, информиране на засегнатите и заинтересованите страни и обосноваване на управленските решения.

Мониторинг и оценка - извършва се мониторинг на напредъка за постигане на целите на управление, въздействията от горскостопанските дейности и състоянието на гората. Мониторингът и оценката се извършват по начин пропорционален на мащаба, интензивността и риска от горскостопанските дейности, за да се постигне адаптивно управление.

Високи консервационни стойности – поддържат се и/или се подобряват високите консервационни стойности в горите чрез прилагане на превантивен подход.

Осъществяване на горскостопанските дейности – дейностите в обхвата на сертификация, са планирани и изпълнени в съгласие с икономическите, екологичните и социални политики на Организацията и в съответствие с Принципите и Критериите за горска сертификация.

Съгласно изискванията на Индикатор 4.5.1 от Националния стандарт за горска сертификация, ДГС следва да прилага система за Оценка на въздействието, съответстваща на мащаба и интензивността на горскостопанските мероприятия, при която се:

- идентифицират засегнатите групи;
- провеждат консултации с представители на засегнатите групи по начин съобразен с културните им особености;
- идентифицират основните негативни социални, екологични и икономически въздействия от горскостопанските дейности върху тези групи.

Наред с това, ДЛС следва да разработи и приложи мерки за предотвратяване и намаляване на негативните въздействия от горскостопанските дейности, които мерки са разработени чрез ангажиране на местните общности.

За да отговори на тези изисквания, през лятото на 2020 г. ТП „ДЛС Извора“ инициира разработването на настоящето проучване, като дейността се изпълнява от външен консултант („ПИ ДИ ЕМ СЪРВИСИС ЕООД“) съгласно Договор № 1305/29.06.2020 г.

ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ

За изпълнение на така формулираните цели и задачи бяха използвани методология и подход, базирани на:

- Преглед и анализ на налична информация и документи.
- Контакти и консултативни срещи със служители на ТП „ДЛС Извора“.
- Контакт по телефона и интервюта с представители на местните заинтересовани страни (това бе един от основните начини за събиране на информация предвид епидемичната обстановка с Covid-19).
- Посещение на място и дълбочинни интервюта с представители на местните заинтересовани страни.

Основните сфери на интерес на ОСВ са дефинирани съгласно *Принципи и критерии на горска сертификация*. Това наложи при провеждане на ОСВ да се използват основно качествени методи за събиране на информация:

- консултативни срещи;
- дълбочинни интервюта (чрез срещи и по телефона);
- анкета чрез въпросник (за представителите на местните власти);
- наблюдение.

Целевите групи са дефинирани съобразно целите и задачите на ОСВ. Определянето им включва два етапа – а) предварителен етап на базата на експертна оценка и б) прецизиране на групите от служители на ДГС. Като цяло са включени следните основни целеви групи:

- ръководството и работещите в ТП „ДЛС Извора“;
- представители на държавни институции имащи законови правомощия по осъществяването на контрол на ДЛС и територията управлявана от ДЛС;
- представители на общинската администрация на общината, на чиято територия е разположено ДЛС;
- представители на местното население;
- представители на местния бизнес, свързан с използването на горските ресурси;

- представители на местни организации и асоциации.

Реализацията на ОСВ се проведе в периода 7.2020 – 8.2021 г. и включи:

- Преглед и вторичен анализ на предоставената документация – направен бе преглед на актуалните Горскостопански планове на ДЛС „Извора“, планиращи и отчетни документи на ДЛС (напр. отчетни форми ГФ), проекта на Доклад „Гори с висока консервационна стойност на територията на ТП „ДЛС Извора“, проект (версия от 03.2021 г.) на План за интегрирано развитие на община Девин (ПИРО Девин) 2021-2027 г., Националният стандарт за отговорно управление на горите в България, интернет страници със съдържание релевантно на целите и задачите на заданието и др.
- Комуникация с ръководството на ДЛС „Извора“ – контактът бе осъществен по телефон и ел. поща с цел получаване на информация необходима за ОСВ, а в следствие бяха проведени и срещи със служителите на ДЛС.
- Провеждане на срещи и интервюта със засегнати/ заинтересовани страни.
- Провеждане на анкета чрез въпросник сред кметовете/ кметските наместници на населените места в обхвата на ДЛС.
- Изготвяне на доклад от ОСВ - Събраната информация бе обобщена и анализирана с оглед експертно установяване на всички дейности в техния пълен обем и интензивност и тяхното позитивно и/или негативно въздействие и направата на оценка до колко ДЛС подпомага/ ограничава пряката комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности. На тази основа са формулирани мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДЛС и е предложен механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи, който е в съответствие с Националния сертификационен стандарт.

РЕЗУЛТАТИ

ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА

ТП „ДЛС Извора“ е разположено в Южна Централна България – в Западни Родопи. Заема част от територията на област Смолян и попада в част от териториалния обхват на община Девин и малка част от община Борино. Територията на стопанството включва землищата на 4 населени места – гр. Девин и 3 села - с. Грохотно, с. Брезе и с. Беден. По данни на НСИ, към края на 2020 г. населението на общината като цяло е 10 489 души. Разпределението по населени места, към 31.12.2020 г. е както следва: гр. Девин – 5874 души, с. Грохотно – 825 д., с. Брезе – 317 д. и с. Беден – 291 д. Динамиката на населението е сходна с тази на национално ниво, като тенденцията е за непрекъснато намаляване от 1985 г. насам. Нещо повече, от последните две национални преброявания е видно, че процесите на обезлюдяване в общината са по-силно изразени спрямо средните за страната. Негативните демографски показатели се допълват и от процесите на застаряване на населението. Към 2019 г. едва 57,6 % от населението на общината е в трудоспособна възраст, като при коефициент на заместване от 0,39 (съотношението на населението над 65 г. към това във възрастовия диапазон 0-14 г.) се очаква задълбочаване на негативната тенденция. Всичко това е предпоставка за бъдещ недостиг на работна ръка и забавяне на икономическия растеж и вече сериозно се усеща в горския сектор.

Икономиката на община Девин е базирана на наличните местни природни ресурси, като най-важните такива за развитието на общината се определят наличните минерални извори и експлоатирането им с цел бутилиране на минерална вода и развитие на туризма; големите горски ресурси чрез които се развиват дърводобива и дървопреработването; наличието на природни дадености, които са предпоставка за допълнително туристическо развитие; развита преработваща промишленост и др. Икономиката на общината има засилващо се (в последните години се наблюдава ръст на предприятията и на заетите лица спрямо средното за областта), но въпреки това спомагателно влияние по отношение на икономиката на област Смолян. Данните на НСИ за разпределението на предприятията по броя на заетите в тях за 2018 г., показват, че значително преобладават микро- предприятията (до 9 заети лица) – 90% (427 предприятия), малките са 8% а средните и големите едва 2%. Проектът на ПИРО Девин 2021-2027 г. прави заключението, че с най-голямо значение за икономиката на община Девин е „Преработващата промишленост“ (в т.ч. дърводобив и дървопреработване), следвана от дейностите „Строителство“. „Хотелиерство и ресторантьорство“, „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“ и „Транспорт, складиране и пощи“.

МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ И РОЛЯ НА ДЛС

Горското стопанство е изключително важно за развитието на община Девин, която е една от най-гористите в страната. Горските територии обхващат над 70% от територията (при 19,3 % необработваеми земи, 4 % ниви и 0,4 % трайни насаждения) или 45 324 ха и се стопанисват от 3 стопанства – ДГС „Михалково“, ДГС „Триград“ и ДЛС „Извора“. В допълнение на това, по данни на РДГ Смолян, собственост на общината са 3 424,2 ха, а на физически лица са 1 531 ха. Средногодишния добив на дървесина в общината като цяло е около 72 000 пл. м3.

ДЛС „Извора“ стопанисва, в ловно и горскостопанско отношение и 771 ха от община Борино (землище на с. Борино).

Общата площ на горските територии в обхвата на ДЛС „Извора“ е 19 083 ха, като от тях държавни горски територии, които ще бъдат включени в обхвата на сертификацията са 16 287 ха; собственост на общината са 168 ха, на частни физически лица - 433 ха; на частни юридически лица - 2 ха; земеделски територии (ССФ) държавни – 144 ха; ССФ общински – 1781 ха; земеделски територии на частни физически лица - 265 ха; ССФ на частни юридически лица – 2 ха; ССФ на религиозни организации – 1 ха.

Характерно за територията е голямото богатство на недървесни горски ресурси, които се добиват в горите и които са важна част от местната икономика – тук се срещат горски ягоди, боровинки, гъби, малини, къпини. Горите са източник на дивеч, риба и дърва за огрев – добре развит е ловния туризъм. Освен, че са средообразуващ фактор, горите предоставят и суровината за структуроопределящия отрасъл в местната икономика – дърводобива и дървопреработването. Дървесината, която се добива е с високо качество и дорбо търсене. Основно обаче се извършва първична обработка на тази дървесина, което лишава общината от генериране на допълнителна принадена стойност.

Проектът на ПИРО Девин 2021-2027 г. сочи, че при подходящо преориентиране и управление с ясна стратегия за развитие може допълнително да направи горския сектор „много перспективен“, като има възможности за обвързването му в туризма и преработващата промишленост. Отчетена е и ролята на горите за смекчаване на климатичните промени. При все това директни мерки свързани с управлението на горите не са предвидени.

ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДЛС И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА

Териториите стопанисвани от ДЛС „Извора“ включват югоизточната част на Западни Родопи - част от Девинска планина, рида Мурсалица и югозападните части на Чернатишкия дял. Северозападната част от района на стопанство в частта му на двата ГСУ „Девин“ и ГСУ „Лък Балкан“ обхваща част от водосбора на р. Гашня и нейните притоци, източната част от водосбора на р. Широколъшка и нейните притоци, западната част от водосбора на р. Девинска и нейните притоци и централната част от водосбора на р. Въча и нейните притоци.

Релефът е с ясно изразен планински характер. В по-голямата си част склоновете към реките Въча, Девинска, Широколъшка, Мугленска и Гашня са стръмни до много стръмни, на места до урвести. Доловете са дълбоко врязани в склоновете и на места са трудно достъпни. Най-ниската точка от ловното стопанство е кота максимални води на язовир Цанков камък - 687.4 м.н.в., а най-високата точка - 1933.3 м.н.в. - вр. „Ченгене къшк“.

Съгласно горскорастителното райониране на Република България, ловното стопанство е разположено в Тракийската горскорастителна област, подобласт Западни Родопи. Дървесната растителност е разнообразна, като до около 1200 м. облика се дава от дъбовата и буквата формации. В състава на горските насаждения в различно съотношение участват още габър, келяв габър, воден габър, трепетлика, бреза, явор, ясен, бряст, ива, дребнолистна липа, шестил, черна и бяла елша, върба, офика, киселица, джанка, дива круша, дива череша и др.

Общата площ на ДГТ на ТП „ДЛС Извора“ е 16 287 ха.

От управленска гледна точка, ДЛС „Извора“ е териториално поделение на Южноцентралното държавно предприятие, чието централно управление е ситуирано в гр. Смолян. Съгласно Закона за горите (ЗГ), основният предмет на дейност на ДЛС включва:

- изпълнение на горскостопанския план в т.ч. добив на дървесина, възпроизводство на горите и др.;
- изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горските територии, предвидени в плановете за управление на защитени територии;
- организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии;
- организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия;
- поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях;

- организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии;
- създаване на нови гори върху земеделски територии;
- опазване на горските територии;
- превенция и мероприятия за защита на горските територии от пожари;
- отглеждане на млади насаждения и култури без материален добив и кастрене;
- маркиране на насаждения и дървета за сеч;
- добив на дървесина, повредена от абиотични и биотични фактори и въздействия
- предоставяне и извършване на обществени услуги.

За разлика от останалите Държавни горски стопанства, ДЛС има специфични функции по Закона за лова и опазване на дивеча, които включват:

- запазване и обогатяване на видовото разнообразие на дивеча;
- изграждане на ловностопански съоръжения и провеждане на биотехнически мероприятия;
- възпроизводство, разселване, опазване и охрана на дивеча;
- аклиматизация и реаклиматизация на дивеча;
- подобряване на екстериорните и трофейните качества на дивеча;
- ползване на дивеча и дивечовите продукти и провеждане на организиран ловен туризъм;
- ползване от горските територии - държавна собственост, за съхраняване качествата на биотипите и подобряване на местообитанията.

Макар и поделение на ЮЦДП, ДЛС „Извора“ може да сключва от свое име, за своя сметка и на своя отговорност търговски и други договори в рамките на предоставените им правомощия; води свое собствено счетоводство; разполага със свои банкови сметки и печат; води от свое име и за своя сметка съдебни и арбитражни дела; разчита се самостоятелно с общинските бюджети във връзка със заплащане на местни данъци и такси. ДЛС е работодател по смисъла на Кодекса на труда.

Приходите на ДЛС се формират основно от продажба на дървесина (90%), организиран и алтернативен ловен туризъм (5%), от административни услуги (наеми, удържани гаранции и др.) - 4%; и субсидии от Държавен фонд земеделие - 1%.

Територията на стопанството е разделена на три горскотехнически участъка - I ГТУ „Извора“, II ГТУ „Девин“ и III ГТУ „Лък Балкан“.

ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

Една от основните задачи на проучването бе да идентифицира засегнатите и заинтересованите страни/ групи от дейността на ТП „ДЛС Извора“. Като имащи отношение към дейността на стопанството бяха идентифицирани следните групи: **държавни институции**, контролиращи дейността на ДЛС или имащи съвместна дейност с ДЛС; **местни общности** - в т. ч. кметовете на общините и кметовете на населените места; **заинтересовани местни неправителствени организации** - читалища, сдружения на ловците и

риболовците, МИРГ и др.; **туристически бизнес** – хотели и къщи за гости в района; **местни дърводобивни и дървопреработвателни фирми; национални неправителствени организации.**

Списъкът на заинтересованите страни в т.ч. контакти е включен като Приложение 1 към доклада. Следва да се има предвид, че този списък не е изчерпателен и се препоръчва текущото му актуализиране.

Списъкът на заинтересованите страни следва да се ползва при бъдещи обществени консултации, които ДЛС „Извора“ ще организира във връзка с прилагането на изискванията на сертификацията.

КУЛТУРНИ ОСОБЕНОСТИ НА ЗАСЕГНАТИТЕ/ ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ ЛИЦА И ГРУПИ, КОИТО ДА СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИД ПРИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С ТЯХ

Анализът на статистическите данни (НСИ, 2011 г.) за демографската характеристика на населението на община Девин дават основание за формулиране на следните особености, които са валидни по отношение на местните общности като цяло, потенциално засегнатите от дейността страни и отделни представители на различни граждански организации:

Етнически особености

Етническата структура на Община Девин е характерна за общините в Западните Родопи. Съгласно данните от националното преброяване от 2011 г., преобладава населението принадлежащо към българския етнос, следвано от турския етнос. Голям е дялът на респондентите, не пожелало да отговори на въпроса. Етническата структура, има значение за процеса на възпроизводство на населението, външната миграция на населението в общината и областта, както и неговата трудовата заетост, образование и др.

Образователна структура

Образователната структура на населението има важно значение за качествената характеристика на човешките ресурси и тяхното участие в създаването на материални блага и духовни ценности. Образователната структура на населението на общината (по данни от преброяването през 2011 г.) сочи, че с висше образование са 11,3 % от пълнолетното население, със средно – 39,3 %, с основно – 32,9 %, а с по-ниско образование – 16,3 %. Тази структура е сравнително неблагоприятна, но по-добра от някои други общини в област Смолян (напр. спрямо съседната община Борино). Образователната структура дава отражение върху броя на заетите лица в общината, качеството на работната сила и нивото на заплащане и е предизвикателство пред развитието на икономиката на общината.

Особености, с които ДЛС трябва да се съобразява в комуникацията с местните общности, произтичат и от наличието на населени места със застаряващо население, с които традиционните напоследък методи за комуникация – официална писмена кореспонденция, електронни средства и др. не винаги са ефективни.

Не са налице особености по отношение на групата “държавни институции” в ролята на засегнати/заинтересовани страни, с които ДЛС следва да адаптира своите методи на комуникация.

ПРАВА НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ (ЗАКОНОВИ И ТРАДИЦИОННИ) И ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ ВЪВ ВРЪЗКА С ДЕЙНОСТТА НА ДЛС

Правата на местните общности в България са дефинирани и произтичат изцяло от българската Конституция и законодателство. “Традиционни” права, извън регламентираните (напр. правото за организиране на събори на определени места в горския фонд), за територията ТП „ДЛС Извора“ не са идентифицирани. Базовите услуги за местното население – достъп до образование, здравеопазване, социално подпомагане, комунални услуги и др. се осигуряват от община Борино.

От (законовите) права на местното население, пряко отношение към дейността на ДЛС имат следните:

- зачитане на правата на собственост;
- свободен достъп до горските територии (имайки предвид законовите ограничения описани по-долу в текста) за туризъм и рекреация;
- осигуряване на дърва за огрев и битови нужди (съгласно идентифицираните нужди от Общината, след заплащане на регламентираната такса и без това да компрометира състоянието на горските ресурси);
- събиране на недървесни горски продукти (НДГП) – бесплатно за лично ползване и след заплащане на такса за комерсиални цели (без да се нарушават приложимите законови ограничения напр. за събиране на редки и защитени растения);
- лов и риболов (при наличие на разрешително за това и при спазване на другите законови ограничения);
- осигуряване на нематериални екосистемни услуги – опазване на водите, почвите и въздуха;
- осигуряване на достъп до информация за горските ресурси и горскостопанското планиране (с изключение на конфиденциалната информация);
- правото да бъдат информирани за горскостопански дейности осъществявани от ДЛС, които потенциално биха засегнали тяхната собственост и други права (напр. информация за предстоящо третиране на горските територии с пестициди).

ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

ДОСТЪП ДО ГОРАТА И ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Съгласно разпоредбите на Закона за горите достъпът до горските територии е свободен, на собствен риск, при спазване указанията на горската администрация и собственика в случая държавата чрез ДЛС „Извора“. С разрешителен режим е достъпът във връзка с провеждането на добива на дървесина (за което се поставя обозначителна табела в съответния обект) и ловностопански дейности. Със заповед на Директора на РДГ – Смолян може временно (до три месеца) да се ограничи или да забрани достъпа до определена горска територия с цел опазването и защитата на горските територии и дивеча или в интерес на здравето и безопасността на гражданите. Ограничени за достъп на територията на ДЛС (в ДЛРС Чурал) са и 2 бази за интензивно стопанисване на дивеча (БИСД) в т.ч.: БИСД “Крачова ливада” (с площ 404,1 ха) и БИСД Девин (35,4 ха).

Произтичащи от законодателството са и ограниченията за движението на товарни превозни средства и пътни превозни средства с животинска тяга освен за изпълнението на горскостопански и ловностопански дейности.

От проведените интервюта със заинтересованите страни в т.ч. общинските администрации и местните кметове, не бяха идентифицирани случаи на ограничаване на достъпа до гората извън предвидените по закон случаи. Местното население има гарантиран свободен достъп до гората във връзка със събирането на недървесни горски продукти (НДГП) за лично ползване, туризъм и рекреация.

ЗАЧИТАНЕ НА ДРУГИТЕ ФОРМИ НА СОБСТВЕНОСТ

Наред с ДГТ в общия обхват на ДЛС „Извора“ (който е 19 083 ха), има още: гори собственост на общината - 168 ха, гори собственост на частни физически лица - 433 ха; гори собственост на частни юридически лица - 2 ха;

зеделски територии (ССФ) държавни – 144 ха; ССФ общински – 1781 ха; земеделски територии на частни физически лица - 265 ха; ССФ на частни юридически лица – 2 ха; ССФ на религиозни организации – 1 ха.

По данни на ДЛС, към момента на изготвяне на социалната оценка, спорове по собствеността (искове към стопанството) и текущи съдебни дела няма. Интервюираните заинтересовани страни не сочат за проблеми свързани със зачитане на другите форми на собственост.

При осъществяване на своята дейност, за ДЛС не са изключение случаите, в които се налага преминаване през частни имоти и/или разполагане на временни складове в тях, което може да бъде източник на негативни социални въздействия от дейността в случай, че не бъдат предприети превантивни мерки. Особено, критични в това отношение могат да бъдат граничните зони между ДГТ и земи от селскостопанския фонд и/или горски територии с друг вид собственост.

ДОБИВ НА ДЪРВЕСИНА. ОСИГУРЯВАНЕ НА НУЖДИТЕ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ С ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

Добивът на дървесина е основна икономическа дейност за ДЛС и основен източник на приходи. Ползването на дървесина от ДГТ за последните 4 години е както следва: 2017 г. – 41 570 м³; 2018 г. – 40 820 м³, 2019 г. – 40 350 м³, 2020 г. – 30 130 м³ (стоящо). Допустимо ползване по ГСП (2020) е 46 387 м³ (стоящо), но следва да се има предвид, че предстои изготвяне на ГСП за ГТУ “Извора”.

Годишният план за ползване на дървесина, по правило е наличен на интернет страницата на стопанството. Така напр. за 2021 г. се предвижда добивът на 25 677 м³ (лежаща маса) в т.ч. едра – 10 503 м³, средна – 3 758 м³ дребна - 255 м³ и дърва – 11 161 м³. Тези нива са по-ниски от заложеното в ГСП – 32 077 м³ (лежаща маса).

Като цяло това е най-видимата и оценяваната част от дейността на ДЛС „Извора“, а поради високата степен на зависимост на местното население от дърва за огрев, тя и в бъдеще ще бъде ключова за определяне на отношението на местните хора, местните кметове и общинска администрация към ДЛС. Ролята на ДЛС се засилва и от факта, че общините не разполага с достатъчно собствени гори, за да задоволи нуждите.

По данни на ДЛС, добитите количества дърва за последните години са представени в следната таблица:

Година	По ГСП Дърва м ³	Дърва на корен фирми м ³	Дърва от склад за физ. лица м ³	Дърва по тарифа на корен за физ. лица (местно население) м ³	ОБЩО дърва усвоени м ³
2017	6664	1292	686	8969	10947
2018	6664	3167	402	7801	11370
2019	5743	2478	416	7800	10694
2020	5743	1524	792	6087	8403

По реда на Закона за горите, възможностите за осигуряването на дърва за местното население са две – закупуването им от временен склад или индивидуалното им добиване (по тарифна такса на корен), което значително намалява цената. Поради това, че голяма част от населението (особено по селата) е възрастно,

продажбите от склад през последните години се увеличават. От 2021 г. се наблюдава и активизиране на Община Девин по предоставянето на дърва за местното население, но като цяло е налице тенденция за преминаване към други източници отопление – електричество, пелети и др.

Като добра практика за стопанството може да бъде определено осигуряването на публичност (чрез интернет страницата на стопанството, както и на информационното табло) на информацията за количествата дърва за огрев, които ще бъдат предоставени на физически лица за лична употреба за всеки отоплителен сезон (напр. налична е информацията за отоплителен сезон 2020-2021 г, като са указани отредените количества за всяко кметство, цената, местностите от които желаещите могат да закупят дърва на временен склад и са определени длъжностни лица отговарящи за организацията по снабдяването).

Към момента няма индикации за съществуващи съществени проблеми в тази област, като според ДЛС местното население е осигурено с необходимите количества. Това мнение се споделя в голяма степен и от анкетиранияте представители на местната власт.

Задоволяването на местното население с дървесина и най-вече дърва за огрев, и в бъдеще ще остане сфера от дейността на ДЛС с висока степен на социално въздействие, като двата основни фактора влияещи върху чувствителността на хората по проблема са количествата и цената. Изключително ниския дял на частните и най-вече общински гори, които не са в състояние да задоволят нуждите, поставят ДЛС под допълнителен натиск и очакванията са да изпълнява преди всичко социална и по-малко икономическа функция.

ВЪЗЛАГАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ДЪРВОДОБИВ И ВЗАИМООТНОШЕНИЯ ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ

Възлагането на дейностите в горските територии в т.ч. дърводобива става по силата на специална Наредба, която най-общо следва принципите на свободната конкуренция. Към 2021 г. на територията на стопанството работят около 16 фирми, от които 12 могат да бъдат определени като местни. По силата на Закона за горите, ДЛС може, а и на практика предоставя до една трета от годишното си ползване на дървесина за добив или за преработване на местни фирми, ако същите отговарят на определени изисквания (да са имат реализиран определен капацитет за преработка и да се сертифицирани по някоя система). Местните фирми са особено чувствителни и изискващи ДЛС да предоставя дървесина на местните ползватели в максимално възможната степен. По данни на ДЛС, за 2020 г., 58% (7670 м3 от общо 13287 м3) от добива е от местни фирми, а относно продажбата – 21% (3418 м3 от 16559 м3).

Местните фирми като цяло се чувстват застрашени от конкуренцията на външни такива. Те считат, че системата за отдаване на ползването е справедлива, методиката за остойностяване на добива е добра, но не винаги се спазва – т. напр. не са калкулирани разходи за щети върху инфраструктурата, които често са неизбежни. Има известен проблем с достъпа до обектите за добив, който следва да бъде осигурен от ДЛС. Когато има повече обекти за добив обаче, поради ограничения капацитет ДЛС не винаги успява своевременно да осигури този достъп и е възможно да има известно напрежение.

Интервюираните представители на местните фирми определят взаимоотношенията и комуникацията си с ДЛС за добра и не споменават за значими неразрешени проблеми.

Както и в други райони на страната и област Смолян, за части от общините Девин и най-вече Борино и има известни проблеми с ползването на общинската пътна мрежа при транспортиране на дървесината. Често се случва да се нанасят повреди върху нея в следствие движението на тежките камиони, които не винаги се отстраняват и ремонтите са за сметка на общината. Проблемът е ескалирал до такава степен, че община Борино и издала Заповед за забрана на преминаване камиони превозващи дървесина за някои пътища, което според ДЛС е неоснователно и в разрез със Закона за движение по пътищата. При всички случаи, напрежение съществува и в тази връзка ДЛС следва да подобри координацията си с двете общини и да се търсят съвместни решения на проблема.

ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ГОРИТЕ

За възпроизводство на горите на територията на ТП „ДЛС Извора“ се разчита почти изцяло на естественото възобновяване, с което са съобразени и прилаганите лесовъдски системи. Поради това залесяването е съвсем ограничено (по 0,6 ха за 2021 и 2020 г., свързано с усвояване на короядни петна), ограничени са и свързаните лесокултурни дейности – попълване, отглеждане и др. На територията на стопанството няма горски разсадници.

При анализа на тези сфера на дейност на ДЛС не се констатира негативни въздействия, но следва да се има предвид, че залесяването винаги е било приемано като благородна мисия от обществото и като основно задължение за всяко горско стопанство. В този смисъл редуцирането на тази дейност е предпоставка за допълнително наслояване на мнението, че се „сече масово, а не се залесява“.

При всички случаи, ДЛС трябва да заеме е една по-активна позиция пред обществото от една страна давайки разяснения за ползите от естественото възобновяване, а от друга давайки гласност на макар и ограничените залесителни кампании.

ДОСТЪП И ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ РЕСУРСИ

Проведените консултации със заинтересованите страни дават основание да се твърди, че достъпът до гората с цел ползване или събиране на недървесни горски продукти не се ограничава по-никакъв начин от ДЛС. По-детайлно са анализирани следните насоки:

ПАША

Паша на селскостопански животни в ДГТ принципно се извършва след заплащане на цена за календарна година. Реално за последните години няма издадени разрешителни за паша, но няма и постъпили заявления. Забранената за паша площ в ДГТ на двата горскостопански участъка е 7296.3 ха или 63.4 % от общата площ на ДГТ.

Разпределение на ОБЩАТА ПЛОЩ забранена за паша по ГСУ – ДГТ

	Обща площ ха	Забранена площ за паша ха	% от общата площ
ГСУ 2	7095.4	4546.8	39.5
ГСУ 3	4405.9	2749.5	23.9
всичко	11501.3	7296.3	63.4

В района на ГСУ 1 „Извора“ пашата е забранена върху цялата площ.

При осъществяването на тази дейност от ДЛС не бяха констатирани негативни социални въздействия. Такива не бяха изтъкнати и от интервюираните заинтересовани страни. Като цяло домашните животни в района намаляват (което е свързано с намаляващото и застаряващо население), поради което натискът по отношение на наличните ресурси е ограничен.

СЪБИРАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ПРОДУКТИ – ГЪБИ, БИЛКИ, ГОРСКИ ПЛОДОВЕ

В района на ТП "ДЛС Извора" съществуват добри условия за събиране на гъби, билки и горски плодове. Предвид това, че ежегодните им количества са твърде променлива величина, ГСП предвижда ориентировъчни количества. Средногодишно може да се очаква добив на около 0.3 тона сурови билки от цвят на бъз, жълт кантарион, риган, мащерка, равнец и др., около 1 тон горски плодове – боровинки, малини, шипка, глог и др., и около 0.5 тона диворастящи гъби – манатарка, сърнела, печурка, пачи крак и др.

На основание чл. 10, ал. 1, 2 и 3 от Закона за лечебните растения, при събиране на диворастящи лечебни растения от някои видове със стопанска цел, ежегодно определяни със Заповед на Министъра на околната среда и водите се определят допустими количества.

В района на ТП "ДЛС Извора" не се предвижда добив на сено от наличните поляни и ливади във връзка с обстоятелството, че 95% от тях попадат в териториите на защитени зони за природни местообитания и местообитания на птици и ловни райони.

През последните 3 години са давани по 2-3 разрешителни са добив на лескови пръчки (по около 100-200 бр.). Не са издавани разрешителни са добив на гъби, плодове и билки в стопанството. Така, събирането на НДГП на територията на ДЛС е основно за лични нужди и при проведените интервюта не бяха констатирани и проблеми с ограничаване на достъпа, и в този смисъл не се констатираха негативни социални въздействия от тази дейност. Следва да се има предвид обаче, че под претекст за лично ползване, голяма част от събираните количества се предават на изкупвателни пунктове.

ПОЛЗВАНЕ НА ТЕРИТОРИЯТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ПЧЕЛАРСТВО

През последните години, ДЛС е издало разрешително за поставяне на 4 временни пчелина и няма случаи на откази в тази насока. ДЛС съдейства за намирането на подходящи за разполагане на пчелините места.

Предоставянето на възможности за ползване на държавните горски територии за развитие на пчеларство (поставяне на пчелини) е една от дейностите на ДЛС получаваща положителна оценка, както от лицата занимаващи се с пчеларство, така и от представителите на местната власт.

Интервюираните за целите на социалната оценка не споделиха за проблеми в отношенията с ДЛС. Потенциални такива могат да произтекат от ползването на химикали за борба с болести и вредители в горските територии, като в тези случаи ДЛС трябва да приложи изискуемите мерки за предварително уведомяване на пчеларите с цел избягване на негативни въздействия и социално напрежение.

ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

Стопанисването и опазването на дивеча са сред основните дейности на ДЛС. Основните цели в тази насока са свързани със създаване и поддържане на благоприятни условия за развитие на здрави и жизнени популации от видовете - обект на лов и регулиране на тяхната численост за пълноценно използване на възможностите на природните екосистеми; поддържане и увеличаване на видовото разнообразие, съчетано с аклиматизация и реаклиматизация на дивеч от и в други райони на страната; опазване на редки и защитени видове; подобряване на условията за упражняване на ловния спорт и устойчиво ползване на дивеч, организиране на ловен туризъм и пълноценно участие на вътрешния и международния пазар.

Ловностопанското деление на ТП „ДЛС Извора“ е на териториален принцип. Държавният ловностопански район е обособен от два териториално отдалечени ловностопански комплекса (ЛСК), както следва:

I. ЛСК „Извора“, организиран в седем ловища: л-ще „Лисичево“; л-ще „Чурал“, БИСД „Чурал“, л-ще „Лъката“, БИСД „Дорище“, л-ще „Кози рог“ и БИСД „Кози рог“. Главни видове тук са дивата коза и глухарът в районите му на разпространение със съпътстващи - благороден елен, сърна, дива свиня и заек в определени местообитания

II. ЛСК „Лък Балкан“, организиран в три ловища: л-ще „Черешово“, л-ще „Мурсалица“ и БИСД „Лък Балкан“. Главни видове в ЛСК „Лък Балкан“ ще бъдат благородният елен и глухарът в районите му на разпространение със съпътстващи - сърна, дива свиня и заек в определени местообитания.

Съществуващите и предвидените за реконструкция и изграждане бази за интензивно стопанисване на дивеч „Чурал“, „Дорище“, „Кози рог“ и „Лък Балкан“ са обособени като интензивни ловища в рамките на съответния ловностопански комплекс. Главен вид в базата за интензивно стопанисване на дивеч „Чурал“ ще бъде муфлонът със съпътстващи благороден елен и дива свиня. В БИСД „Дорище“ и в планираната за реконструкция БИСД „Кози рог“ главен вид ще бъде еленът лопатар. Главни видове в предвидената за изграждане БИСД „Лък балкан“ ще бъде благородният елен и дивата свиня.

III. Дребнодивечовите ловностопански райони включват:

1. ЛСР "Девин 1" - площ 3665,1 ха
2. ЛСР "Девин 2" - площ 1409,0 ха
3. ЛСР "Беден" - площ 2179,5 ха
4. ЛСР "Брезе"/част/-площ 3209,5 ха
5. ЛСР "Настан" - площ 3416,9 ха
6. ЛСР "Грохотно" - площ 2058,1 ха

Представителите на ловните сдружения отчитат добра комуникация с ДЛС.

Основен проблем за заинтересованите страни, макар и насочен по-скоро към държавата, отколкото към самото ДЛС, е отдаването в ловностопанско отношение на част от територията на частна фирма по Договор за съвместно управление съгласно чл. 9 от ЗЛОД. Мнозина от интервюираните изказват крайно негативно мнение в това отношение, говорейки за „феодално отношение на фирмата“, че това е „начин за източване на държавата, тъй като всички приходи от дейността са за фирмата, а разходите само за държавата“ и, че реално „фирмата концесионер определя политиката на стопанството“.

Друг проблем със социално измерение е браконьерството, но за последните години няма официално регистрирани случаи на браконьерство, но анкетиранията за целите на проучването лица споделят, че случаите през последните години драстично са намалели и към момента темата не е „гореща“ на местно ниво.

ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ

Опазването на горските територии от страна на ДЛС се осъществява по 2 направления по силата на Закона за горите: предотвратяване и установяване на нарушения. Обект на тази дейност са опазването на териториите от незаконни ползвания и увреждания; спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите; следене за спазването на противопожарните правила и/или предприемане на действия за ограничаване и потушаване на разразили се пожари; следене за появата на болести, вредители и други повреди; опазване на защитените видове животни и растения и следене за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони и др. Задължение на служителите на ДЛС е при установяване на данни за извършване на престъпления, свързани с дейностите в горите незабавно да сигнализират органите на МВР и РДГ - Смолян и да съдействат за тяхното разкриване. Освен от служители на стопанството, контролът се осъществява и от РДГ – Смолян чрез мобилни инспектори.

Статистиката на ДЛС за 2020 г. сочи: констатирани нарушения без установени извършители (в землище Брезе и Девин); сеч без позволено – 4 случая с общо 8,1 м3; сеч с позволено, но на немаркирани

дървета – 2 случая 20 м³. За 2020 г. няма установен нарушения по транспорта на дървесината. През 2019 г. има установени нарушения за сеч на немаркирани дървета – 4 бр., за 2018 г. – 3 нарушения за незаконно транспортиране на дървесина. Основната част от незаконните сечи се извършват от местното население.

Относно нерегламентирани дейности свързани с редки и защитени видове, последният констатиран случай е от 2018 г. за нерегламентирано събиране на мурсалски чай.

По общо мнение, проблемът с незаконните сечи на територията не е сериозен и случаите са ограничени, което се потвърждава и от посочената статистика. Положително се оценяват и действията на ДЛС в тази насока. Заинтересованите страни считат, че контролът върху лесовъдските мероприятия също е на добро ниво.

ПРЕВЕНЦИЯ И БОРБА С ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ

Превенцията и борбата с горските пожари е една от социално значимите дейности на ДЛС, тъй като за кратко време може да бъде унищожен значителен обществен ресурс, а в някои случаи да бъде засегната сигурността и имуществото на гражданите. За периода 2016-2020 г. са възникнали общо 4 пожара като засегната площ е в размер на 1301,5 ха (от които 501,5 ха са в горски територии, останалите в земеделски земи и пасища). Основните причини за пожарите са небрежност на населението преминаващо през горските територии и обслужване на животински обекти в близост до горските територии.

Ролята на ДЛС в тази насока се оценява изключително позитивно от обществото, макар и често усилията на служителите на горите за потушаването на даден пожар да остават на по-заден план. Ежегодно се изготвя План за защита на горските територии от пожари, който се одобрява от директора на РДГ – Смолян и РД “ПБЗН” – гр. Смолян. В този план са заложени конкретни мерки и мероприятия, кореспондиращ с плана за действие за опазване на горските територии по ГСП (2014 и 2020).

Съгласно оперативния план, със Заповеди на Директора на стопанството е определен график за дежурство на служителите през пожароопасния сезон. Назначена е и специализирана група от служители и работници за участие в дейности по гасене на пожари в горски територии. Неразделна част от ежегодните годишни планове са предоставени актуални списъци на гасаческите групи по кметства – с. Беден, с. Грохотно, с. Брези и актуализиран списък на доброволното формиране “Последните Рицари” към община Девин.

Ежегодно, писмено се уведомяват фирмите извършващи добив и ползвателите на дървесина за спазване изискванията на Наредба 8 за условията и реда за защита на горските територии от пожари. Раздават се листовки с противопожарна тематика и се прави инструктаж на физически и юридически лица чрез подписване на декларации. Тук се включват билкари, гъбари, туристи, къмпингуващи, собственици на вили и заслони, лица извършващи дейности в земеделски територии и случайно преминаващи през територията на стопанството.

От общинските администрации изразяват задоволство от усилията и подкрепата, която ДЛС оказва по отношение превенцията и борбата с горските пожари.

Като по-съществени проблеми могат да бъдат определени липсата на достатъчна и в добро състояние горско-пътна мрежа и липсата на адекватни технически средства за борба с пожарите в силно пресечените горски терени, което често затруднява борбата с пожарите и своевременното им локализиране.

РАЗВИТИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ФОРМИ НА ТУРИЗЪМ, СВЪРЗАНИ С ГОРАТА И ДЕЙНОСТТА НА ДЛС

Стратегическите документи за развитие на община Девин сочат, че наличните горски ресурси, могат подходящо да бъдат съчетани с наличните обекти от културно-историческото наследство, богатството от минерални води и др.

По данни на Регионалния исторически музей – Смолян на територията на ДЛС „Извора“ се намират следните археологически обекти:

- Тракийско селище – м. Лисичево, Кулята (землище на гр. Девин)
- Девинска крепост – м. Градището (землище на гр. Девин)
- Тракийска крепост – м. Люти камъни (землище на гр. Девин)
- Беденска крепост – Сухия връх – (землище на с. Беден)
- Крепост от ЖЕ – м. Манастира при мах. Катраница (землище на с. Беден)
- Култови сгради – м. Улуккидик (землище на с. Грохотно)

На територията се намират и следните туристически маршрути:

- Екопътека Струилица – Калето – Лъката (не е официално регистрирана пътека)
- Девин – Лесичово
- Тур. маршрут Девин – преминаващ през ЗМ “Храстево” – Червен камък

Част от маршрутите преминават през държавните горски територии управлявани от ДЛС „Извора“ и в този смисъл дейностите на ДЛС могат да окажат потенциално социално въздействие.

В рамките на ДГТ за установени следните църкви и параклиси:

Църква – до отд. 28.

Параклиси – в отдели 107:и, 95:к, 170:а, 271:к (но е в ССФ), 184: ч1

Важни за местните общности са и:

места за събори – в м. Лесочово - отд. 131, 132 и 135; с. Брезе – м. Параклиса – близо до 184 ч1.

партизански паметник на Антон Ивновци – отд. 134

Традиция сред местните общности е изграждането на чешми и беседки (по оценка на ДЛС над 100), една част от които са в горския фонд. Дейностите на ДЛС трябва да бъдат съобразени така, че да не се засягат тези съоръжения, тъй като това би имало силно отрицателен социален ефект.

От направените интервюта не бяха установени случаи на негативни въздействия. Налице са обаче очаквания за по-активна роля на ДЛС в поддържане на участъци от маршрутите преминаващи през ДГТ.

ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ

Водоохранните функции на горите са добре известни сред обществото и ясно се осъзнава, че от адекватното управление/ ползване на горските територии в голяма степен зависи количеството и качеството, както на водите за битови нужди, така и на тези за напояване. ДЛС има обща информация за ситуирането на основните водоизточници и санитароохранителните зони към тях, но не разполага със заповедите на Басейнова дирекция за установяването им.

Притесненията на местното население са свързани преди всичко със сечите във вододайни зони и в близост до водоизточници. Кметовете на населените места са особено чувствителни в това отношение, което налага чрез подходяща комуникация ДЛС да поддържа високо ниво на доверие. Към датата на изготвяне на

оценката токова доверие изглежда е налице, тъй като при интервютата не бяха изтъкнати конкретни проблеми свързани с опазване на водните ресурси произтичащи от горскостопанската дейности.

Препоръчително е кметовете да бъдат уведомявани и консултирани специално, когато е предвидена сеч в или в близост до вододайна зона.

Известен проблем е, че ДЛС не разполага с информация за подземните линейни обекти в ДЛС в т.ч. водопроводи и ел. проводи, което може да доведе до неумишлени повреди върху тази инфраструктура при горскостопанските дейности и транспорта на дървесината. Такъв случай е имало в увреждане на водопровода за с. Бреже, но бързо за предприети действия по отстраняване на щети. Поради тази причина ДЛС е възприело практиката да уведомява общините и кметовете за предстоящи дейности.

ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОМИНЪК

ДЛС “Извора” като работодател

Към 2021 г. ДЛС “Извора” осигурява директна заетост на 58 човека (от които 13 жени) в т.ч. на ръководни длъжности, лесничей, горски и ловно надзиратели, дивечовъди помощен персонал и др. В допълнение на това ДЛС ежегодно наема около 8 човека (от които през 2021 г. 6 са жени) за дейности свързани с маркиране, почвоподготовка, отглеждане на култури, поддържане на дивечови ниви и др. Импиджът на стопанството като работодател е изцяло позитивен обусловено до голяма степен от осигуряването на заплати около средните за района, редовното заплащане, изплащането на социални и здравни осигуровки при това върху цялата заплата, гарантирани привилегии като отпуск и болнични, осигуряването на работно облекло, дърва за горене и дървен материал на преференциални цени и др. Служителите на стопанството до голяма степен се чувстват “защитени” от държавата. В ДЛС активен е 1 синдикат – КНСБ като 27 служители са членове. Членството е въпрос на личен избор и не се ограничава от ръководството. Налице са Браншов колективен трудов договор на работещите в отрасъл “Горско стопанство – стопанисване” за 2021 – 2022 г. (подписан между Министерството на земеделието и храните, Федерация на синдикалните организации от горското стопанство и дървообработващата промишленост към КНСБ и Национална федерация „Земеделие и горско стопанство” на КТ „Подкрепа”) както и Колективен трудов договор за стопанството (от м.5.2021 г.) регистриран от Инспекцията по труда.

За последните 2 години, няма искове от страна на служителите към ДЛС.

Задълженията и отговорностите на служителите са регламентирани в подробно разписани Длъжностни характеристики, осигурени са начални и допълнителни обучения по отношение изпълнението на конкретните им задължения свързани с правилно провеждане на дейностите, съгласно ЗГ и Горскостопанския план. Горските стражари преминават допълнителен курс за правоспособност за носене на оръжие. Освен началния, се извършва и периодичен инструктаж по безопасност на труда.

Води се строга отчетна документация за всички случаи на трудови злополуки и смърт, с регламентирани компенсации за всеки от тях. През последните години в ДЛС “Извора” няма случай на сериозни трудови злополуки. Има сключен договор със служба по трудова медицина с оглед осигуряване на необходимите условия за здраве и безопасност на труд и е налице изготвена Оценка на риска за различните позиции.

При проведените интервюта не бе докладвано за случаи на дискриминация (полова, религиозна) и сексуален тормоз.

Горски работници наети от фирмите изпълнители

Един от основните проблеми пред фирмите ангажирани в горскостопанските дейности и най-вече дърводобива е липсата на работна ръка. Според интервюираните представители на местните фирми голяма част от местните горски работници са избягали в чужбина или пък са ангажирани в други сектори. При все

това, фирмите ползват основно местни работници с изключение на някои от по-големите фирми, които ползват работници и от други райони. Очакванията на фирмите за разрешаване на проблема са насочени преди всичко към вземането на необходимите мерки на държавно ниво и по-малко към самото ДЛС.

Съществен проблем за фирмите е квалификацията на работната ръка. Квалифицирани работници се намират трудно, а отделно от това курсовете за правоспособност не осигуряват необходимите професионални умения. Работниците се наемат на трудови договори, спазват се изискванията на трудовата медицина – фирмите имат наети лицензирани фирми, които осигуряват спазването на законовите изисквания. Фирмите твърдят, че осигуряват необходимото работно облекло, но трудно могат да накарат работниците да го ползват. Считат, че ползването на лични предпазни средства трябва да бъде вменено като лична отговорност, а не отговорност на фирмите. Не са известни скорошни случаи на трудови злополуки.

ДЛС принципно е ангажирано в предоставянето на инструктаж на работниците фирмите преди започване на дейност.

Не местните работници се устройват на квартири, които се заплащат от фирмите. Няма практика работниците да оставят да нощуват в гората.

ИЗВОДИ НА ОСВ И МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИ ЕФЕКТИ ОТ ДЕЙНОСТТА

При провеждане на настоящето проучване, не бяха констатирани съществени отрицателни социални въздействия от дейността на ТП „ДЛС Извора“. Известно изключение от това е недоволството на някои местни кметове породено от повреди върху общинската пътна инфраструктура в следствие транспорта на дървесината. Отрицателни нагласи бяха констатирани и по отношение на Договора за съвместна дейност с частна фирма, по силата на който част от територията е отдадена за стопанисване в ловно стопанско отношение на тази фирма. За избягване проблемите, предотвратяване на отрицателни въздействия в бъдеще и с оглед привеждане на управлението с изискванията на горската сертификация, се предвижда изпълнението на следните мерки:

ИНФОРМИРАНА НА И ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНСУЛТАЦИИ СЪС ЗАСЕГНАТИТЕ/ ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

ВЪВЛИЧАНЕ НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ В ГОРСКОСТОПАНСКОТО ПЛАНИРАНЕ

При обсъжданията по подготовката и разглеждането на ГСП, следва да се уведомяват и канят за участие представители на всички заинтересовани страни (Приложение 1), с цел установяване и отчитане на интересите им, избягване на случаи на нарушаване на права, засягане на ресурси и територии в процеса на планиране на горскостопанските дейности.

Ежегодно, преди започване на активния сезон, ДЛС следва да изпрати до кметовете на населените места информация за местностите и подотделите, в които е планирано провеждане на горскостопански мероприятия през годината и контакти за обратна връзка в случай, че заинтересованите страни желаят да коментират или поискат промяна на горскостопанските дейности. В писмото следва да се включи и искане тази информация да бъде поставена на информационното табло на общината/кметството. Информацията се поставя и на информационното табло и интернет страницата на ДЛС.

ГОДИШНА СРЕЩА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Ежегодно, ДЛС следва да организира среща с идентифицираните заинтересовани/ засегнати страни, на която като минимум да бъде предоставена информация и обсъдени следните теми:

- права и задължения на местните общности, засегнатите и заинтересовани страни, свързани с дейността и територията на ДЛС.
- планирани дейности за съответната година, територии в които ще се изпълняват, възможностите и начините за промяна на тези дейности в случай, че са засегнати права на собственост и ползване;
- подходящи възможности за заетост, обучение и други услуги, които ДЛС предлага;
- възможностите за местно социално-икономическо развитие вкл. възможни съвместни дейности, проекти и инициативи с местните общности, засегнати и заинтересовани страни;
- мерки за опазване на места със специално културно, екологично, икономическо, религиозно или духовно значение за местните общности; получаване на информация за нови такива.

Провежданите годишни срещи се документират и се поддържа досие с протоколите и съпътстващата документацията от срещите (покани, материали и др.). Всички получени предложения и коментари от засегнатите и заинтересованите страни относно планиране и провеждане на горскостопанските дейности и тяхното въздействие да се разгледат и се вземат предвид по целесъобразност. За предложенията и коментарите, които не са счетени за целесъобразни следва да се даде аргументиран отговор, който да се включи в протоколите или да се изпрати допълнително. ДЛС следва да поддържа регистър на получените (писмено и устно) предложения от заинтересовани/ засегнати страни и описва статуса на всяко едно направено предложение – дали е било прието или отхвърлено, както и мотивацията за това.

СОЦИАЛНА ОЦЕНКА ПРЕДИ ЗАПОЧВАНЕ НА КОНКРЕТНИ ГОРСКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ

Преди началото на всяка горскостопанска дейност, на етап планиране/маркиране, служителите на ДЛС следва да направят оценка на социалното въздействие за конкретната дейност. При изготвяне на оценката, се оценяват следните елементи:

- наличие на категории ВКС 5 или ВКС 6 за съответния обект;
- наличие на каптажи и чешми в обекта;
- близост на обекта до населени места, туристически маршрути и обекти, места за рекреация, обекти на културата;
- наличие в подотдела на находища на недървесни горски продукти (гъби, билки, горски плодове), ловен район;
- пресичане / използване на територии, които не са собственост или не се управляват от ДЛС;

За предотвратяване на неблагоприятни въздействия върху тези елементи се формулират конкретни мерки. Оценката се извършва съгласно разработения от Националната работна група **„Лист за предварителна идентификация на ключови елементи и определяне потенциалните екологични и социални въздействия“**.

НАСОКИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ТЕКУЩИ КОНСУЛТАЦИИ ПО ЗАСЕГНАТИ/ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

Провеждането на редовни консултации със засегнатите/ заинтересованите страни е от ключово значение за преодоляване на негативните социални въздействия от дейността на ТП „ДЛС Извора“. В таблицата по-долу са представени начините и сроковете за въвеждане на идентифицираните заинтересовани в зависимост от конкретната дейност, за която е определено наличието или потенциалното възникване на негативни социални въздействия в следствие изпълнението ѝ.

Заинтересована/ засегната страна	Дейност на ДЛС със социално въздействие	Начини и средства за въвличане на заинтересованите страни и намаляване на негативните социални въздействия	Периодичност/ срокове
Служители на ДЛС	Изпълнение на планираните мероприятия	Подобряване на уменията на служителите за изпълнение на горскостопанския план и годишните оперативни планове	Ежегодно съгласно годишна програма за обучение
	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за персонала на ДЛС	Провеждане на начален, периодичен и текущ инструктаж.	Начален инструктаж – при всеки случай на новопостъпил служител Периодичен инструктаж – съгласно изискванията на нац. законодателство Текущ инструктаж – преди започване на рискови дейности
		Предоставяне на лични предпазни средства и специално работно облекло и осигуряване използването им	Ежегоден преглед на наличните лични предпазни средства и специално работно облекло за всеки работник Ежедневен контрол за използване
		Изготвяне/ актуализация на оценка на риска за всички работни позиции	Съгласно изискванията на трудовото законодателство (НАРЕДБА № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска)
Кметове на общините/ населените места местно население	Предоставяни услуги	Изпращане на информация за услугите, които се предлагат на местното население (извадки от Горскостопанския план;	Ежегодно

		маркиране на дървета за сеч; продажба на дървесина; издаване на разрешителни; туристически услуги и др.)	
	Дърводобив	Предоставяне на информацията за местностите и подотделите, в които е планирано ползване през годината и поставянето и на публично място	Ежегодно след окомплектоване на лесосечния фонд и преди започване на теренната работа
	Осигуряване на дърва за огрев	<p>Комуникация с местните кметове за необходимите количества</p> <p>Предоставяне на информация за възможностите за ползване на дърва за огрев от местното население по населени места</p> <p>Разясняване на правилата за ползване</p>	Ежегодно преди началото на отоплителния сезон
	Паша	Съгласуване на забранените за паша места с общините и кметовете на населените места	Ежегодно
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Достъп до горските ресурси	Уведомяване в случай на въвеждане на ограничения или забрани за достъп до определена горска територия от страна на РДГ	2 седмици преди въвеждане на ограничението/ забраната
	Използване на общинска инфраструктура (в т.ч. от подизпълнителите)	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на	Ежегодно

		споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	
	Наемане на служители/ работници	Уведомяване на местните бюра по труда за свободните работни места и изискванията за образование и квалификация Уведомяване на местните кметове (при необходимост)	1 месец преди наемане на нужния персонал
	Дискутиране на възможности за принос на ДЛС към местното социално и икономическо развитие	Провеждане на срещи с местните кметове и местни лидери (желателно е участието на представители на ЮЦДП)	Ежегодно
Собственици на съседни имоти	Използване на съседни имоти (пр. за разполагане на временни складове); преминаване през съседни имоти	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	2 седмици преди осъществяване на планираната горскостопанска дейност
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Подизпълнители на горскостопанските дейности	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за работниците при всички видове теренни дейности	Изискване от фирмите на: доказателства за налични лични предпазни средства и специално работно облекло, съответстващо на изискванията за защитно облекло за съответните работни позиции и на броя на работниците, които ще работят по съответния договор Копия от трудови договори на работниците	Като част от всяка тръжна процедура
		Провеждане на начален и текущ инструктаж.	Начален инструктаж – преди началото на всяка дейност в

		Изискване на доказателства за проведен начален/ текущ инструктаж от страна на фирмата подизпълнител	конкретен обект Текущ инструктаж – веднъж месечно Доказателства за проведен инструктаж от страна на фирмата – поне веднъж в рамките на изпълнение на договора и/или ежегодно (за дългосрочните договори)
	Възлагане на дейностите	Провеждане на среща с представители на местните фирми за представяне на годишния план на ДЛС и обектите за дърводобив	Ежегодно
		Провеждане на среща с представители на подизпълнителите и фирмата, определена за развитие/ поддръжка на горскопътната мрежа за търсене на решения по въпроса с осигуряване на достъп до обектите за дърводобив	Ежегодно
		Своевременно разплащане с подизпълнителите/ освобождаване на внесените гаранции	Съгласно условията на подписаните договори
		Организиране на срещи за разясняване на промени в нормативната уредба	В случай на ключови промени в нормативната уредба
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Дърводобив	Съгласуване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча	Преди началото на ловния сезон общо за обектите Ежеседмично преди ловните излети за всеки конкретен обект
	Използване на химикали	Изпращане на информация	2 седмици преди

	и биологични агенти		използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
Туристически дружества, предприемачи в сферата на туризма	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Дърводобив в близост до туристически обекти	Прилагане на изискванията за стопанисване на ГВКС 6	Текущо
ВиК	Дърводобив	Съгласуване на предвидени обекти за дърводобив попадащи в санитарноохранителните зони, в близост до източници на питейна вода и/или в близост до водопреносна инфраструктура	Ежегодно
Екологични неправителствени организации	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Опазване на биологичното разнообразие	Ангажиране на НПО в подобряване уменията на персонала на ДЛС за разпознаване и опазване за защитени видове	Ежегодно
		Търсене на партньорства за изпълнение на проекти	Текущо

СРЕДСТВА И НАЧИНИ ЗА КОМУНИКАЦИЯ СЪОБРАЗЕНИ С КУЛТУРНИТЕ ОСОБЕНОСТИ НА ЗАСЕГНАТИТЕ/ ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

Комуникацията с различните групи засегнати/ заинтересовани страни се осъществява по начин съобразен с културните особености на последните в т.ч.:

- Кореспонденцията с държавните институции е чрез официални писма подписани от директора на ДЛС. Допуска се и кореспонденция по електронен път.
- Уведомяването на кметовете на населените места се осъществява чрез официална кореспонденция – писма или по електронен път. Задължително се осъществява и контакт по телефона или чрез директна среща за потвърждаване получаването на информацията. Когато информацията касае местното население, комуникацията с местните кметове съдържа молба за поставяне на съответната информация на публично място в населеното място и се оставя информация за обратна връзка.
- За директен контакт с местни жители (особено в по-отдалечени населени места и махали) се допуска устно предоставяне на информация от страна на служителя на ДЛС отговорен за съответния район (напр. ст. лесничей, лесничей или горски надзирател) и който е познат сред местните жители. Съответният служител осъществил контакта, оставя писмени следни от комуникацията.
- Собствениците на имоти, съседни на тези в които предстои провеждането на горскостопански дейности се уведомяват чрез местните кметове или директно – писмено или устно. Собствениците на имоти, които директно биха били засегнати от горскостопанските дейности се уведомяват директно – писмено или устно, а споразумения за ползване на имотите им и осигуряването на компенсации е чрез писмени споразумения.
- Комуникацията с неправителствени организации – регионални и национални се осъществява, чрез официални писма или по имейл.

Във връзка със горската сертификация, ДЛС следва да предприеме стъпки по осигуряването на публичност чрез своята уеб страница на:

- процедурите за разрешаване на спорове със засегнати и заинтересовани страни, за подаване на оплаквания и сигнали;
- ангажиментите за недопускане на корупция в т.ч. задължението да не се предлагат или приемат каквито и да било парични или друг тип подкупи;
- писмените документи, отразяващи дългосрочната ангажираност на горското стопанство към принципите и критериите на [REDACTED] и свързаните политики и стандарти;
- начините, по които местните общности могат да участват в процеса по планиране на горскостопанските дейности и обекти;
- изготвената Оценка за социалното въздействие от дейността;
- изготвеният Доклад за горите с висока консервационна стойност (с изключение на конфиденциална информация);
- резюме на целите на управление;
- резюме от горскостопанския план (в т. ч. обзорна/тематични карта на горското стопанство) – предоставя се за бесплатно за ползване с изключение на конфиденциалната информация;
- резюме на резултатите от провеждания мониторинг (с изключение на конфиденциалната информация).

Спор е всеки израз на неудовлетворение от страна на човек или организация, представен като оплакване към горското стопанство по отношение на дейността му и/или съблюдаването на правилата на сертификацията, и по което се очаква отговор. ДЛС следва да разработи и въведе съвкупност от стъпки (процедура) за получаване, регистриране, обработка, проучване и отговор на оплаквания и сигнали, както и за осигуряване на справедливи компенсации в случаите на щети върху собственост и/или човек по отношение на:

- правата на собственост и ползване;
- правата на работниците; и
- правата на местните общности.

ТП "ДЛС Извора" следва да се ангажира в своевременното разглеждане и разрешаване на всички спорове касаещи неговата дейност, като действията се основават на следните принципи:

- създаване на взаимно приемливи средства за комуникация основани на културните особености на засегнатата/ заинтересованата страна, които да позволяват двупосочен обмен на информация;
- въвличане на засегнатите и заинтересованите страни в разработването на настоящите вътрешни правила;
- документиране на всички срещи, всички обсъждани въпроси и всички постигнати договорености в т.ч. договаряне на справедливи компенсации в случаи на виновно засягане на правата на собственици, работници, местни общности и други заинтересовани страни;
- изпълнение на договорените стъпки/ съгласия чрез полагането на разумни усилия за извънсъдебно разрешаване на спора;
- уведомяване на засегнатата/ заинтересованата страна за резултатите от предприетите действия.

За изпълнение на тази мярка, ДЛС може да използва примерните вътрешни правила одобрени от Националната работна група по сертификация.

Вътрешните правила следва да бъдат качени на интернет страницата на ДЛС и да бъдат предоставени/изпратени за коментари и допълнения от идентифицираните засегнати/ заинтересовани страни.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРИНОС НА ОРГАНИЗАЦИЯТА КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Участието в местни инициативи и осигуряването на подкрепа за местната общност под различни форми е важен инструмент за поддържане на комуникацията и повишаване на доверието между ДЛС и местната общност. В миналото като част от корпоративната си социална отговорност, стопанството е подпомагало местните общности в различни направления. Макар и с годините активността на ДЛС в тази насока да намалява, все още са налице редица позитивни примери в т.ч.

- при провеждане на седмицата на гората, съвместно с Община Девин, дейности по популяризиране на лесовъдската професия чрез детските градини и училищата (конкурси за рисунка, есета, къщичка за птици, посещения в ловния дом, залесяване с горскоплодни видове и др.)
- Поддържане на туристическа пътека – поречието на р. Девинска.
- Почистване на битови отпадъци покрай туристически маршрути.

- Безвъзмездно предоставяне на елхи за общината, училища и детски градини.
- Предоставяне на дърва за пенсионерски клубове.
- Почистване на общински пътища през зимата (особено тези които се ползват и за транспорт).
- Отстраняване на паднали дървета засягащи републиканската пътна мрежа, ел. проводи и др.
- Предоставяне на транспорт на хранителни продукти за ученици във връзка с Covid-19 ограниченията.

Съществен проблем произтича от изискването на законодателството изразходването на средства от страна на стопанството, да става чрез открити процедури и така, дори да има желание у ръководството, възможността за финансиране на подобни инициативи е лимитирана.

В бъдеще основният принос на ДЛС към местното развитие се очаква да бъде най-вече по отношение на осигуряването на заетост, предоставянето на дърва за битови нужди (за закупуване по ценоразпис), информиране на обществеността за извършваните дейности, предоставяне на консултации на граждани и други държавни институции по лесовъдски въпроси, продължаване на добрите практики по подпомагане на местни инициативи.

Съществен проблем за района е нерегламентираното изхвърляне на битови отпадъци в горския фонд в т.ч. около туристическите маршрути и обекти. Тук ДЛС може и трябва да играе съществена роля за разрешаване на проблема, като първата стъпка в това отношение е въвеждането на система и строг контрол върху изхвърлянето на отпадъци от самите горски работници (в т.ч. на фирмите изпълнители). Включването в национални кампании и организирането на собствени е друг инструмент за разрешаване на проблема, като трябва да се акцентира и върху възпитаващите дейности сред младото поколение. Като добре практика местните кметове посочиха усилията на служителите на ДЛС на местно ниво да уведомяват местното население (в т.ч. чрез подписване на декларация от лицата на които е дадено позволително за добив на дърва) и по-големи туристически групи относно правилата за изхвърляне на отпадъци и боравенето с огън.

Възможности за принос на ДЛС към местното социално и икономическо развитие се дискутират като част от дневния ред на годишната среща със засегнатите/ заинтересованите страни.

АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Списъкът на заинтересованите/ засегнатите страни от дейността на ДЛС страни се актуализира **текущо**. При идентифициране на нови заинтересовани се определят сферите на социално въздействие, негативните ефекти от конкретни дейности на стопанството и се предписват мерки за неутрализирането/ смекчаването им.

АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

Оценката за социалното въздействие от дейността на ТП „ДЛС Извора“ се актуализира **на всеки 5 години**, както и в случаи на съществена промяна в социално-икономическата обстановка в страната/ района.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

СПИСЪК НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ - представен в отделен файл.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

СПИСЪК НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ, С КОИТО СА ПРОВЕДЕНИ КОНСУЛТАЦИИ ПРИ ИЗГОТВЯНЕ НА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП ДЛС „ИЗВОРА“

1. РДГ Смолян
2. РИОСВ Смолян
3. Областна администрация Смолян
4. Регионален исторически музей гр. Смолян
5. Кметове на населени места – изпратен въпросник (съгласно Приложение 3) до всички кметове на населените места (вж. Приложение 1) – получена обратна връзка от кметство с. Беден
6. Проведена консултация по телефона с община Девин, кмет на с. Брезе.
7. Туристическо дружество – Перелик
8. Местна инициативна рибарска група „Високи Западни Родопи: Батак-Девин-Доспат“
9. „Мурсалица-лес“ ЕООД
10. "Елба Сидабор"
11. „Валкин Лес“ ЕООД
12. ВВФ - България

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

ВЪПРОСНИК ЗА ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП „ДЛС ИЗВОРА“

1. Известни ли са ви съдебни и/или извънсъдебни спорове за земи и гори между ДЛС и общината и /или частни собственици?
2. ДЛС поддържа ли добра комуникация с общинската администрацията и местните кметове?
3. Имате ли данни/ опасения за негативно влияние на горскостопанските дейности върху вододайните зони?
4. Имате ли данни/ опасения за негативно влияние на горскостопанските дейности върху природната среда и местата от значение за местната култура и туризъм?
5. Имате ли данни/ опасения за негативно влияние на горскостопанските дейности върху общинската пътна инфраструктура, общински сгради или сгради на жители на общината?
6. Има ли оплаквания от дейността на ДЛС и дърводобивните фирми от местни хора? Ако има, какви са те?
7. Задоволени ли са нуждите на местното население от дърва за огрев? Има ли проблеми в това отношение?
8. Какви са вашите коментари относно работата на ДЛС по превенция и борба с пожарите и браконьерството ?
9. ДЛС подкрепя ли по някакъв начин дейността на общината и/или местната общност?
10. По какъв начин според Вас, ДЛС може да подкрепи местната общност?
11. Имате ли препоръки, похвали и предложения за работата на ДЛС?